

ПОДВІЙНЕ ЖИТТЯ МІЛОНЕРА „КОСТЕРА”

НЬО ЙОРК. — Поліція викрила, що арештований недавно президент хемічної компанії „МекКесон і Робінс”, за спроневерення 18 мільонів доларів, Франк Доналд Костер, фактично не називається „Костер”, тільки Филип Музика. Він прибув малим хлопцем як емігрант з Італії і, підірши, пустився на ріжні злочинні підприємства. Він був кілька разів арештований і караний судом, а також раз був замішаний у душогубство. Але пізніше він трохи розробився і заложив свою власну компанію під змінним назвищем. Та компанія розрослась і тоді Музика, що назвав себе „Костером” постарався навіть про те, що подав свій фальшивий життєпис до відомої американської книжки „Gu iz gu”, в якому сказав, що він походить з доброї родини, має скінчений університет і два університетські титули. Щойно тепер, коли його арештували у зв'язку з останньою дефляцією 18 мільонів доларів і взяли відбитки його пальців, поліція відшукала і його старі реєстри.

БОРІТЬСЯ ЗА ВПЛИВИ В ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

ЛІМА. — Внаслідок опору аргентинської делегації восьма всеамериканська конференція намагається на чимраз більшій гучності. Представник Злучених Держав Америки, Корделл Голл, в резолюції цієї конференції хотів ставити таку точку, щоб усі американські краї вибрали постійне тіло, що параджувалося би в справі оборони на випадок, колиб один з країв був нападений якимсь чужим нападником; а також щоб обіцяли собі взаємну поміч. Аргентина ніяк не хоче заздалегідь зв'язувати собі тям руки і противиться такому рішенню. А американська делегація вважає таке рішення за найосновніше в цих нарадах.

АМЕРИКА ДАЄ ПОЗИЧКУ КИТАЄВІ.

ВАШІНГТОН. — Американський уряд рішив дати позичку китайському урядові на суму 25 мільонів доларів. Та позичка фактично призначена на те, щоб підтримувати торговлю Китаю з Америкою, але знавши говорять, що вона дуже скріпить уряд ген. Кай Шека в його боротьбі з Японією.

ГОСТРА НОТА АМЕРИКИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ВАШІНГТОН. — Американський уряд вислав через свого амбасадора в Берліні гостру ноту, в якій домагається, щоб німецький уряд не приміняв переслідувань до жителів американських громадян та щоб не накладал на них ніяких фінансових обмежень. В ноті говориться, що американський уряд не накладає ніяких обмежень на німців, що перебувають в Америці і є німецькими громадянами. Запитаний представник американського уряду в Вашингтоні, чи ця остання завага означає, що американський уряд у будучині може приміняти загострення до німецьких громадян, сказав, що про те не хоче говорити.

ПЕРЕДБАЧАЄ КІНЕЦЬ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ФАРМ.

ВАШІНГТОН. — Секретар хліборобства, Валас, сказав, що повний індивідуалізм у фермерстві закінчиться і більше не повернеться. Тепер фермери не матимуть такої цілковитої свободи в завідуванні своїми фермами, як мали колись. Бо вони є тісно зв'язані з рештою економічного життя краю і коли хочуть просперувати, то мусять прийняти стислу контролю згори.

ФАРМЕРИ ХОЧУТЬ СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ ГАЛУЗЯМИ.

НЬО ОРЛЕНС. — Федерація американських фермерських бюро на своїй зїзді, в якій взяло участь поперх 4,000 представників, ухвалила резолюцію, якій стверджують, що „Ей Ей Ей” (Агрікокултурел Еджджментмент Адміністрейшен), зробила і далі робить великі услуги для фермерства; а також ухвалила домагається від уряду скликання конференції представників фабричного промислу, робітництва і фінансів в цілі вироблення якогось економічного плану тісної співпраці.

ЗНОВУ УХВАЛИЛИ ГРОШ НА БУДОВУ ДОМІВ.

НЬО ЙОРК. — Місто Нью Йорк дістало знов поперх вісім мільонів доларів на збудування нужденної частини домів і збудування на їх місці модерних. Заряд міста ще не подав до відомої, в котрій саме місці будуть бурити домни, та догадуються, що десь у долішній східній частині Нью Йорку. По тих грошах придуть чергові суми.

СТРИМУЮТЬСЯ З РИСУВАННЯМ МАП.

НЬО ЙОРК. — Рісники, що працюють у „Доблю Пі Ей” і рисують мапи для шкільних заведень, дістали приказ стриматися з рисунками мап з середньої Європи, бо там відносини і граничі так зміняються, що передчасно їх зарисовувати на мапах. Щойно коли трохи успокоїться, можна буде означити граничі.

СЕКРЕТАР РОПЕР УСТУПАЄ.

ВАШІНГТОН. — Секретар Даніел Ропер, що від 1933 року завідував департаментом торгівлі, тепер призгнугав з свого становища, щоб вернутись назад до приватного життя. Ропер має 72 роки. Президент Рузвельт висказав великий жал з приводу цієї резигнації.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отсим взиваємо всі відділи У. Н. Союзу прислати до головної канцелярії місячні ре-кордові й фінансові звіти якнайскорше. Усі звіти мусять бути в головній канцелярії 28. груд-ня, а вже не пізніше як 30. грудня. Вимога стейтової контролю аскураційного департаменту є така, що все рекордове й фінансове книговодство мусять бути замкнене з днем 31. грудня, а тимсамим головна канцелярія може вчисити до річних замкнень тільки ці звіти й рахунки, які будуть у головній канцелярії НЕ ПІЗНІШЕ ЯК 30. ГРУДНЯ.

Зокрема взиваємо ці відділи, які залягають з належитостями, вирівняти свій довг на час, бо інакше головна канцелярія буде змушена подати їх з кінцем року до суспензи.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

ПАНІ РУЗВЕЛТОВА ОУГ-МАЄ СТАНОВИЩЕ СИНА.

Пані Рузвельтова, жінка пре-зидента, стала директоркою а-скураційної фірми свого си-на Джеймса, котрий став віце-президентом фінансової спі-лки Самуеля Голдвіна. Вона каже, що робить це для охорони інтересів сина.

ЖІНКА СУДІ СТАЄ НА СУД ЗА ПІДКАРСТВО.

Прокуратура поставила пе-ред великою лавою присяжних суддів в Нью Йорку, як обви-новачену за пачкування доро-гоцінних товарів через грани-цю, жінку Едгара Лавера, суд-ді вищого суду. Пані Лавер, котра прибула до суду в то-варистві лікаря й шпитальної послужниці, бо, мовляв, вона дуже хора, заявила, що вона не почувается до вини.

„ЯК БУДЕДЕ БАВИТИСЯ В ПОЛІТИКУ”...

Командант станиці поліції у Збоїсках в асисті поліція Рончовського зробив уночі ревізію у крामаря коопера-ти Петра Янчишина у Збоїсках. Янчишин лежав саме тоді хо-рий, а його товариші Евстахій Кудлатий і Лев Ставарський клали йому паніжки. Не зважа-ючи на те, поліція перетрясла убрання і валізи шукаючи зброї. До Е. Кудлатого коман-дант звернувся з погрозою: „Як будете бавитися в політи-ку, то вам покажу”... Підозрі-вав, що це п. Кудлатий удеко-рував могилу поляглих бо-рців перед панахидою в церкві.

РАДИТЬ НЕ ЛЯКАТИСЯ ЗРОСТУ БОЖЕВІЛІЯ.

Герард Дорн, статистик У-ряду Публічного Здорovia, каже, що зросту числа о-сіб, допущених до шпиталів для умов хорих, не можна вносити, що умове здоров'я народу погіршується; мовляв, це лише поліпшується дбан-ня за таких хорих.

БІДА НІМОМУ.

Йосиф Возний з Канори, що має нещастя бути німим, приїхав до Ендера, Саск., і хотів допитатися до одного чоловіка. Побачив жінку, що доїла корову, і зачав робити до неї дивні знаки руками та гомоніти. Жінка налякалася, наробила крику, втекла і по-скаржилася людям. Люди на-брали бків у руки і пустили-ся за ним. Цей утік до стай-ні і сидів там, аж спровадже-но поліція, котрий його осво-бодив від облоги.

БІЛІ ОРЛИ В ПІРНЕЯХ.

Лісничий Анрі Кольомб за-стрілив на днях у пірнейських лісах білого орла, якого кри-ла були довгі 1.8 м. За свій учинок лісів нагану від вла-дника лісів, який стану на становищі, що такого невидан-ного орла не слід було вбива-ти. Кольомб заявив, що вже кількакратно бачив білого ор-ла підчас своїх мандрівок по пірнейських лісах, але щой-но тепер удалось йому застрі-лити одного з них.

СМЕРТЕЛЬНІ СТРИЛИ ДО ВЛОМНИКА.

Невідомі вломники дістали-ся до магазину ювеліра Бору-ся Геннера в Перемишлі, яко-го обікрали до тла. Шукаючи злодіїв, поліція звернула ува-гу на вломника Я. Підгурско-го з Перемишля, який щойно вийшов з в'язниці, де відсидів 5-літню кару за втердію. Одно-часно поліція ствердила, що Підгурский вїхав до Львова. На днях поліція з Родатич, п. Горюдок, стрінув Підгурского на гостинці і хотів його ви-легітимувати. Одначе тому, що Підгурский кинувся на по-ліція, цей смертельно зранив вломника, який за хвилину по-мер.

УБИВНИКИ СТАРЕНЬКОЇ ЖІНКИ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ.

Суд присяжних у Давфінні, в Манітобі, узяв винуватими морду трьох підсудних: Петра Коженоского, Данила При-тулу і Данила Канюку. Підчас грабнижницького нападу 13. травня ц. р. вони так тяжко побили 81-літню старушку Ан-ну Коткову, що вона небаром померла. На основі присуду судді присяжних засудили су-дді Дайсарт усіх 3 підсудних на кару смерті, яка має бути виконана 16. лютого 1939 р. Данило Канюка буде мабути помилуваний, бо судді долучи-ли до засуду просьбу, що по-ручає ласку.

НАСЛІДКИ ЛЕГКОДУШНОГО ЗАКЛАДУ.

Степан Ковальський, селя-нин з Заціша на Шлеську, за-ложився з сусідом, що зїсть 12 яєць. Ковальський заклад виграв і дістав за те 20 злотих. Одначе другого дня занедужав на шлунко і перевезений до лічниці помер.

НОВИЙ ВІНАХІД ПОСТРА-ХОМ ЗЛОДІВ.

Один технік у Триєсті винай-шов прилад, що є пострахом злодіїв, які крадуть самоходи. Вінахід полягає на тому, що мотор вкраденого самоходу починає сильно гудіти, а сире-ни: протяжної гудити з хви-линою, коли злодій намагаєть-ся вкрати самохід і пустити мотор. Одночасно двері само-ходу автоматично замикають-ся і злодій не може втекти з самоходу.

НАГОРОДА НОБЕЛЯ З ФІЗИКИ.

Шведська академія наук призначила цьогорічну наго-роду Нобеля з фізики італій-ському вченому проф. Енріко-ві Фермі за його дослідні над-пярвання. Проф. Енріко Фер-мі має всього 37 років і є од-ним із наймолодших лауреа-тів Нобеля. Професор Енріко Фермі викладає хемію в уні-верситеті в Римі та є членом італійської академії наук.

МИТРОПОЛИТ БЛАГОСЛОВИТЬ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

ХУСТ. — Митрополит Андрій Шептицький переслав о. А. Волошинів, прем'єрові Карпатської України, привіт з побажанням успіху та благословенням для уряду і насе-лення краю.

БЛАГОСЛОВЕННЯ АРХІЄПІСКОПА ПРАГИ.

ПРАГА. — Кардинал Кашпар мав розмову з міністром Карпатської України, Ю. Реваєм, і передав благословення для українського народу та привіт для прем'єра о. Волошина.

ЗАДОВОЛЕНІ З ЕП. НЯРАДІЯ.

ХУСТ. — Іменування еп. д-ра Нярдія єпископом Кар-патської України стрінулося з загальним признанням. Преса зазначає, що еп. Нярдіє це свідомий українець, високо інтелектуальний священник і гарячий патріот. І певно, що він заведе порядок у рядах розполітизованого, бродівщиною розагітованого духовенства. Як відомо, населення не було задоволене з еп. Стойки. І те незадоволення виявилось оправ-данним. Уже другого дня по рішені у Відні маяв на єпископ-ській резиденції еп. Стойки мадярський прапор. Еп. Стойка був першим, що вітав мадярського генерала, котрий всту-пав до Ужгороду, з мадярською кокардою на грудях.

ПАПА ХОЧЕ ГОДИТИ УКРАЇНЦІВ З ПОЛЯКАМИ.

ВАРШАВА. — Польські джерела подають, що папський нунцій, архієпископ Філіпп Кортезі, обіжджає тепер Галичину і відбуває конференції з українським греко-като-лицьким духовенством, щоб його нахилити до льоального відношення до Польщі. Подають, що та подорож має на цілі ослабити протипольську розколу українців. А викликана вона тим, що українські послы розпочали в польській соймі акцію у справі територіальної автономії для українських зе-мель у Польщі. Далі подають, що й таке, що Ватикан за-ляканий тим, що Польща, яка є католицькою, годва бути ослаблена. Кажуть, що нунцій перебув у Львові два дні й там подав до відомої писемно пані Пля-ХІ-го, в якій папа накликає польських і українських католиків до згоди, дора-джуючи їм забути давні кривди і погодитися для спільного добра.

ХОТИЛИ ЗВІЛЬНИТИ БАНДЕРУ.

ВАРШАВА. — Польська преса подає, що група украї-нів з „Малопольські Вихідної” виробила плян викрадення з тюрми Бандери, відомого „українського терориста”, що то був засуджений на досмертну тюрму за організування атентату на міністра Перацко. Бандера відбуває кару в тюрмі у Врохан на Познанщині. Польські чутки подають іще й те, що до цієї справи втягнуто двох в'язничних сторо-жів, яких приобіцяно по 40,000 злотих кожному за допомогу у звільненні Бандери. Та, як подають польські газети, заговорі викрито, а заговорників посаджено до тюрми.

ЧЕРЕЗ РУМУНІЮ ДО УКРАЇНИ.

ЛОНДОН. — Куди піде Гітлер? Це питання, над яким ломлять собі голову також і в Англії. Піддаються щодо цього, що під весну значне Гітлер цілком певно якусь акцію. Є повно заціпних місць, таких як: Данія, Швейцарія, Бель-гія, Голландія чи Польща. Але думають, що Гітлер, маючи на думці найважливішу справу, себто Україну, піде собі торувати шлях до неї через Румунію. Кажуть далі, що Гітлер рішений знищити румунського короля Кароля за його кривавий роз-рахунок із „Злізною Гвардією”. Думають, що Гітлер не мати-ме великого труду з Румунією, бо вона піддається, як тільки переконається, що німецька армія готова до війни. Все те зачнется, як говорять у Лондоні, з того, що Мадярщина зачне домагатися звороту Семигороду, що його по світовій війні прилучено до Румунії. А Гітлер поведе акцію так, щоб здобути більше місця на похід на Україну, бо Карпатська Україна замала, щоб могла бути основою до більших во-єнних операцій.

ЗНОВУ УХВАЛИЛИ, ЛЕМКИ, ЖИДИ...

ВАРШАВА. — Урядова Польська Агенція Телеграфічна подає, що не треба привязувати великої ваги до проекту, територіальної автономії, який видвигнули українські послы. Вона каже, що ті послы належать до УНДО, а та партія вже втратила цілком вплив. Крім того проект внесено в імені українців, а деж ділися інші „меншості”, а то: русини, лемки, гуцули, поляки греко-католицького чи православного обря-ду, а далі жиди чи інші? Агенція звертає увагу світу на те, щоб не ставитись серйозно до цього проекту, бо українці не хотіли ним пошкодити Польщі, бо послы голосували за буджет і гроші на оборону Польщі. Це, подає Агенція, є тільки робота ворогів, що мешкають поза границями Польщі. І тому над тим проектом перейшла Польща до денного порядку.

ЧИСТОУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

ХУСТ. — Уже не буде в Карпатській Україні тої страшної зневаги, якої азнавала рідна мова на скіпових виснах. Торговельні підприємства мусять мати на вивісках, на яких мова має бути чисто українська без усяких правописних помилок. Цього прильнує пресовий відділ при дирекції поліції.

ХУСТ НА ФІЛЬМІ.

ХУСТ. — У Хусті побував фільмовий оператор Карло Дегль із Праги. Він уже сфільмував життя в Хусті для філь-мового тижневика „Актуалта”. На фільмі є скоплені діяль-ність прем'єра о. Волошина. Також є картини з життя в по-вій столиці й краєвиди Хусту й околиці зо стародавнім замком.

УЧИТЬСЯ НОВОГО БІЗНЕСУ.

Джеймс Рузвельт, найстарший син президента, став недавно в Голівуді віцедиректором фільмового під-приємства. На світліні Джеймс Рузвельт дістає лекцію в своїм новім фаху від Самуеля Голдвіна, президента того підприємства. Коли газетар питався Джеймса Рузвельта, чи це правда, що він має побирати 50,000 доларів річної платні, цей відповів виминаючи, що ця цифра завищена. Він давніше побирав річно \$10,000 як секретар свого батька.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подати на три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з п'ятниці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерзі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

МАДЯРОНИ ВИЯВИЛИ СЕБЕ

Большевицькі прислужники Москви мають у поборюванні змагань українського народу до визволення помічника. Є ним та політично й національно здеморалізована частина "карпаторусської" імміграції з Закарпаття, що скликає в Січ до П'єтсбургу конгрес, щоб на ній заявити проти Карпатської України і її уряду, а за прилучення Закарпаття до — Мадярщини.

Такий "конгрес" має відбутися 16. січня 1939 року, а скликає його "Правління Карпаторусского Союза", якого предсідником є "Йоанн Попп". Потребу скликання такого "конгресу" захищає на всі заставки "Американскій Русскій Вестник", орган "Соєдиненія". Виходить, що вся та акція походить з того самого джерела, з якого спливали завжди та смердяча вода, що нею затроювано наш нарід москово-філством. Як бачимо, то та сама газета, що досі ошукувала наш закарпатський нарід привязаністю до нього й до його мови та до рідного Закарпаття, а на ділі пхала цей нарід і край у шораз більшу мадарську неволю, продовжує і тепер своє зрадницьке діло. Спершу прикривали себе ці зрадники тільки "русскою" і ворожнечою до "вікраїнців". А тепер вишло шило з мішка так виразно, як іще ніколи. В часі, коли цілий світ бачить, що Мадярщина не має ніякого морального права до Закарпаття, зрадники Закарпаття скликають "конгрес", щоб помогти Польщі й Мадярщині зліквідувати Карпатську Україну і злучити її навіки з — Мадярщиною. Між тими зрадниками, що зійдуться на наради, будуть ті, що вислали просьби до Польщі, щоб вона забрала Закарпаття чи там злучила його з Мадярщиною й "освободила" край від "вікраїнців".

Очевидно, що вся ця акція є під покривалом священників-мадярофіль, щоб найгірших ворогів нашої імміграції з Закарпаття. Веде що акція таке з національного боку погане кодро, якому подібного не вибав ніякий нарід на світі. Це ті люди, що живуть з нашого народу, але люблять на ньому тільки ту шкуру, яку луплять, а ненавидять його мову і його культуру. Це ті, що як зійдуться, то й досі говорять між собою тільки по мадарськи. І тому не диво, що хоч вони священники, а з такою зайлістю і ненавистю пишуть увесь час про найкращу священничу постать Закарпаття — о. Августина Волошина. І називають о. Волошина зрадником хіба за те, що він так вірно ціле своє життя служив своєму рідному народові, шанував рідну нашу мову і культуру та бачив поза Ужгородом ще й Львів і Київ. Мадярони нічого нам не відють і Закарпаття від України не відірвуть. Але це нас не звільняє від того, щоб не повести проти їх ганебної акції — протипакції. Хай Америка знає, що вони зрадники. І хай погорджують ними їхні власні діти.

СЛОВАЧЧИНА ТА СЛОВАКИ

НАРІД І ЙОГО РОЗСЕЛЕННЯ. (13)

В 1791. році у прешбурській мові мадяри ухвалили закон, яким увели мадарську мову як урядову в усіх королівств. Що ухвала ця не відразу ввійшла в життя, причиною того було те, що мадарська мова була ще дуже невірблена. В 1844. осягнули мадяри свою мету. Та рівночасно з цього "успіху" так згорділи, так перейшли шовінізмом, що від тоді бачили лише себе, і в інших народах, які жили в краях корони св. Степана, не хотіли навіть призначити назви народу і права на існування (мадар ембер, тот (словак) нембер). Колишній австрійський міністр гр. Лев Тун у книжці "Положення словачків у Мадярщині" каже, що мадяри бажали винародовити своїх словянських сусідів, бо розуміють, що вони в Європі відокремлені.

Словаки допоминалися права на існування у брошурах і часописах, послали петиції і делегації до цисаря, та все те дарма. Словацький патріот Л. Штур, як посол у 1847. і 48. році боровся за права свого народу, домагався, щоб ввели навчання словацької мови до шкіл. Наслідком зростаючого тероризму покинув послу-

НОВА ОРІЄНТАЦІЯ?

Остаточне визнання Карпатської України буде мати здатність несподівані наслідки в східній Європі. Часописи принесли сенсаційну звістку про советсько-польське зближення. Не йде тут про підтвердження пакту неагресії. Йде про вибір моменту для цього. Йде про певну орієнтаційність, з якою і в Москві і в Варшаві цей акт зближення розкреслювано пресою.

І так, "Курер Варшавскій" пише: "Польща є на шляху до Сходу. Звідти родились у деякого-передбачення якогось нібито спільного походу Польщі й Німеччини на схід. Освідчення польсько-російське про непорушність мирних відносин між Польщею і СССР кладає саме в моменті сучасного напруження край таким невідповідальним здогадом, свідчить, що Польща до таких плянів на Сході, кажучи з німеська, є „ніхт цу габен“.

І часопис каже, що така політика буде гірша, ніж „голошена півшептом політика диких плів у східній Європі“. Іншими словами, часопис уважає, що тепер Варшава не тільки, що не думатиме про відірвання від СССР України, а навпаки, буде разом з Росією такому відірванню протидіяти...

„Варшавскій Дзеннік Народови“ розписується, що Росія ніколи не погодиться з утратою України і що політика відірвання України не усміхається Польщі. Ліпше натомість уважно дивитися на Захід, „де повстає велитеська потуга III-го Райху“.

Знаючи Ксавери Прушинські, який ще недавно удавав великого приятеля українців, пише в „Літостроєнні Курері краківським“, що то українці своїми симпатіями для Карпатської України „зробили все, що могли, щоб допровадити до польсько-російського порозуміння“, зверненого проти українців; а у вступній статті значуще газета, що Польща не дасть себе намовити до жадної політики „авантур“ на Сході.

Дальші газетні відомості доносять про новий торговельний договір польсько-російський, який відкрив би ринок СССР для польської текстильної промисловості і т. п.

Коротко кажучи, налякані німеською експанзією і марс-

ЖЕРТВА ПОЛЬСЬКИХ ПОГРОМІВ

П. Іванна Блажкевич, директорка Подільського Союзу Українських Кооперативів у Тернополі й письменниця, яка лікується тепер в Українськй Шпиталі після важкого побиття, так зізнала про цю подію: „15. листопада ц. р. в год. 8:30 рано приїхали до мене до села Денисова до мого дому шість кінних вояків у мундирі кінноти, без військових відзнак, у рогативках; 5 були з одним паском, а один з двома. Мене не застали вдома, бо я була на кооперативнім курсі в будинку районної молочної, як управителька курсу.

„Згаданий кооперативний курс уладжений був Подільським Союзом Кооператив, формально оголошений у старості ще 26. червня ц. р. рішенням з 13. жовтня ч. 32., старство в Тернополі прийняв цей курс до відома, доручивши мені особисто відповідальність „за спокій і прилюдну безпеку“ на курсі.

„Два вояки відїхали по мене до районної молочної, викликали мене та сказали, що маю з ними йти до команди відділу в Купчинцях. Дали мені до вибору йти пішки або взяти собі фірманий. Я пішла до сусіда по коні, посідала та поїхала до Купчинців, а вони всі за мною. По дорозі капіраль упевнявся про мою ідентичність, чи мій чоловік емеритований учитель і чи я та Блажкевичева, що відповідає за курс.

„Так вїхали ми в Купчинці від північної сторони. Коло хати Сорочана затримали підводу, казали мені злізти з воза, а підводи, казали чекати. Завели мене до хати, де вже було кілька людей купчинських, під сторожею двох вартових. Настій був цілком свободний. Вартові питалися про купчинський ліжчик, який я мала з собою, та скільки коштує. На це ввійшов офіцер, що мав дві звідки і число 25 на рамені. Був середнього росту, майже безвусий, в тім самім військовім мундурі. Відразу спитав мене: „Чим сен пані займає?“ Я відповіла, що я є директоркою Подільського Союзу Кооперативів у Тернополі та поділа йому мій „Довід особисті“. На це він відповів: „Не тешба доводу, я ці довод випіше. Я цен науче, як робіть демонстрації на цементажу“ (Маю свідків, що я ц. р. на цвинтарі 1. листопада не була, свідок солтис Ясінський, який бачив, що я вїздила того дня з Денисова. Зрештою в Денисові, крім звичайного як щороку заупокійного богослуження в церкві за погіблх у світовій війні, 31. жовтня, ніякої демонстрації не було). Потім офіцер спитав мене, чому я не говорю по польськи. Я спиталася: „Чи мені не вільно говорити по українськи?“ На це дістала я поучення, що: „Польскі обиватель ма умець по польску“. Потім офіцер вийшов і зараз нас усіх вивели на подвір'я, де вже знову було кілька нових арештованих. Впав приказ устатитися нам у трійку, нас обставили піхотинцями.

„По дорозі я пізнала між арештованими Івана Блажкевича з Купчинців, Терешку, власника крамниці з Купчинців, і Гринькова, будівничого, що веде будову „Народного Дому“ в Купчинцях. Всіх було 12 чоловік і я одна жінка. По дорозі купчинський жінки кидалися на шні чоловіків кричали: „Беріть і нас!“ Вояки відганяли їх. За нами їхала кіннота, може з 60 людей, а за нею юрба народу. Так переїхали нас здовж селом до моста на Стрипі в сторону Підгаєць. На мості зупинили людей, а нас відпровадили ще яких сто метрів далі, завернули направо на денисівське пасовище, обставили нас у адрат вояками, а офіцер вида приписку зберачь сен

та. 17. листопада був у мене солтис із Денисова, Ясінскі, я йому радила, щоб в інтересі публічного спокою повідомив поліцію і повів слідство. Він обіцяв, що піде до команданта, а всеж поліція не згодушувалась і не переводила слідства“.

П. І. Блажкевичева має 52 роки, від 1906 р. працює в кооперативі. Спершу помагала своєму батькові Омелянові Бородавчичеві в Денисові при основуванні кооперативу „Спілка Торговля“. В 1915 була справником кооперативу „Власна Поміч“ у Залукві. В 1917 відновила повітрово кооперативу „Поміч“ у Галичці. Рівночасно працювала над відновлю зруйнованих війною осель і одержала державну відзнаку, срібну медаль. Від 1923 р. є членом Надзірної Ради Подільського Союзу Кооперативів у Тернополі. Від 1931 до 1932 р. членом Ради Ревізійного Союзу Українських Кооперативів у Львові. В 1933 р. зорганізувала районну молочарню в Денисові і була головою Надзірної Ради, а потім директоркою тієї кооперативу. Від 1936 р. є головою управління „Каси Стефчика“ в Денисові та членом дирекції Подільського Союзу Кооперативів у Тернополі. В 1938 р. дала почин до оснування Гільди Українських Жінок Кооператорок була першою її головою. Написала багато книжок і брошур для молоді, кооперативних і господарських.

Так то побили дуже багато людей майже в усіх повітах східної Галичини, а навіть і на Волині. Одного волинця, як вибили його і він прийшов до себе, сказав: „Досі я був хлоп, орав, сів, а тепер знаю, що я українець!“

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛИФАНТ, ПА. Річні збори Тов. Згоди Братств, від. 406 У. Н. С., відбудуться в неділю, 18. грудня, в галі Згоди Братств, тобто в 2. годині пополудні. Всі члени мають явитися на збори, бо будуть важні справи до вирішення, як також буде вибір уряду на 1939. рік. Кожен член обов'язаний вирівняти свої вкладки в тім році, бо в протиній рік буде списаний. — А. Тарас, секр.

Думав.
— Ай вай, що той Ішко наробив?
— Ну, що він наробив?
— Підписав фальшивий вексель.
— Ах, як ти мене перестрашив! Я думав, що він їв свинину.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЕДНАННЯ (за листопад 1938)

3 переносу	ПРИХІД:	\$40.99
Прихід у листопаді		3,630.84
Разом		\$3,671.83
РОЗХІД:		
а) Висилка до краю:		
1) На Карпатську Україну	\$2,300.00	
2) На вивільну боротьбу	390.00	
3) На інвалідів	485.00	
4) Рідна Школа	164.00	
5) Політичні в'язні	100.00	
6) Союз Українок	24.00	
7) „Просвіта“	15.00	
9) Українська Лічниця у Львові	20.00	
10) Для українських сиріт	40.00	
11) Українські видавництва	15.00	
12) Посилка грошей до краю	20.75	\$3,573.75
б) На захист політичним в'язням, на руки У.Ч.Х.	10.00	
в) Світова Вистава	8.50	
г) Школа в Стемфорді	10.00	
г) Кошти удержання канцелярії	25.00	
Разом		\$3,627.25
ЗІСТАВЛЕННЯ:		
Прихід		\$3,671.83
Розхід		3,627.25
З кінцем листопада лишається в касі		\$44.58
Обеднання Укр. Організацій в Америці.		
ОБ'ЄДНАННЯ		
P. O. Box 122, Church Street Annex, New York City		

З УЖГОРОДУ ДО ХУСТУ

(3)

Коли я був у Хусті в 1922 р., серед Хусту виділялася табличка: ХУСТ — село. Насереди того села стояла якась завадена будова, вулиці повибіли, повні пороку. Коли на засіданні громадської ради хустівців, один з радних виступив проти цього. Мовляв, чий це не шкода виділяти чисту воду на вулиці? Ліпше ж тою водою скроплювати петрушку та цибулю в огородах. І так на дворі спека й ніщо не росте. — Не знаю, чи це все правда, але в 1922 році оповідали це мені як правду.

Від того часу Хуст змінився на ліпше, його розбудували, вибудували тут цілий ряд державних будинків, які нині всі примістив в собі столичні евакуйовані уряди. Населення 16,000.

Хуст лежить при усті Ріки до Тиси, на рівнині, у підніжжя замкової гори, на якій вершці гострі гребені руйн великого замку. Ріка тече з півночі, Тиса со сходю. Ріка впадає під прямим кутом до Тиси, в тому прямому куті й лежить замкова гора та оселя під нею. Хуст — колишня німецька оселя, нині зовсім українізована. За час своєї історії переходив різні володіння, належав до Мадярщини, то знову до Семигороду враз з Мадяро-рунією, то знову до Мадярщини. Належав теж разом зі Семигородом та з Мадяро-рунією до Туреччини. Замком вимурував котрийсь із семигородських князів. Не знаю, від чого походить назва оселі: чи це знімчене українське слово „усте“, чи це може зукраїнізоване якесь німецьке, чи румунське слово. Нині перекручують назву на — Хуст України...

Характеристичні риси, які тут легко спостерігти, це смугляві румунські лінії побіч наших українських. Вишівки тут на один колір, червоний або синій, старші жінки — на чорний. Перезвук І в О — стоїть тут на У, говорять як в Чернігівщині: кунь, вул, гуд... Шодо носі замітне, що жінки носять хустки на голову, а на хустках мовчівці кашелюхи. Це тільки вліті — від сонця. Цей звичай мабуть німецький.

Нинішнє населення — як галицьких міст. Всередині міста — жиди, які говорять жидівсько-мадярським жаргоном, або мовою буюх пнів — по-мадярськи. Передмістя — українське. Населення бідне. В 1918 році в Хусті була зійшла Руська Національна Рада, яка ухвалила прилучити Закарпаття до Західно-Української Народної Республіки. По прилученні основано тут гімназію, якої за Мадярщини не було, тут працює і філія товариства „Просвіта“, при філії Т-та „Просвіта“ заложено драматичний гурток, який пізніше перемінено на самодійний театр „Наша сцена“. Цей театр витримує конкуренцію із „Карпаторусским театром“, який підтримувала держава.

У Хусті сходяться два шляхи, з Ясинія і Волового. Тут сходяться і два водні, по Тисі йдуть сплавом з околищ Ясинія і по Ріці з околищ Волового. З Волового довозять дерев'яний матеріал, возами та вантажниками, це тоді, коли малий стан води в Ріці задля посухи. В Хусті накладають на залізницю, або сплавом вниз Тисою.

Біля Хусту урожайні поля, околиця Тячева — колись німецька оселя Дайчав — слава садами, яблука з околищ Тячева знані на європейському ринку. Попереднього року продала околиця Тячева мабуть 70,000 залізничних возів яблук до Чехії, Німеччини,

Бельгії і т. д. Цього року урожай малий. У Галичині ці яблука в торгівлі мають назву: тирольські. Їх смак спеціальний і походить від землі, багатої в сілі.

Тиса часто виливає й винищує поля. Околицю Хуста та Королеву над Тисою часто наводять бурі та гради. Я ніде не бачив таких винищених околлиць як коло Хусту по бурі. Тоді поле зрівняне із землею, що й тяжко пізнати, що там росло. Це мабуть від того, що тут дивне підсоння, в зими це мабуть найхолодніша околиця цілої ЧСР, в літі спекотна. На весну і восени часті мряки.

VI.

Хуст як столиця ліпше виглядає як виглядав Ужгород у 1919 році. Тоді містився всі краєві уряди в одній дво-поверховій школі. В Хусті нині досить державних будинків, в яких досить вигідно розміщено уряди. В гімназії, вибудованій перед кількома роками, містяться краєвий уряд, недалеко відси в чеській дво-поверховій школі — міністерство шкільництва. Міністер Ревай урядують у президії краєвого суду, премієр в головно-службовському уряді й т. д.

Праця йде в повному розгоні. Мадярське радіо повідомляє, що в нас дорожечка, але в нас ті самі, або й нижчі ціни як були в Ужгороді. З Румунії довозять харчі без мита, а що там валюта нижча як наша, тому ціна харчів для нас нормальна.

На закінчення: праця йде в повному розгоні, відносини досить нормальні, але нікому з Галичини не раджу сюди їхати в думці, що тут можна дістати якубудь міську. Тут вільні місця нема майже жадних з тієї простої причини, що територія помешчала, а урядовці лишилися майже ці самі. Тому ще раз — не їхати, вільних місць нема! — („Ліло“, 23. листопада 1938).

Володимир Бірчак.

ПРИГОТОВАННЯ ДОБРОЇ КАВИ

Щоби скріпити природні прикмети кави, видобути з неї ввесь СМАК Й АРОМУ, належить додати до кавника або „перколятора“

ЦИКОРІ ФРАНКА

Ту приправу можна дістати в ліпших „гросеріях“.

10 центів пачка

HEINRICH FRANK SONS INC. PLUSHING, N.Y.

З ДНЯ

ДВІ МІРИ.

Комуністично-соціалістична преса в Америці, а також по цілому світі, яка в останніх роках прибралася в шати „демократії“, обороняє право поширювати свої ідеї засадою „свободи слова“. Вона часто наводить слова французького письменника Вольтера, який сказав: „Я не погоджуюся з вашими думками. Але буду боротися до загиби за право, щоб ви могли ті свої думки вільно висказувати“.

Нераз ті слова можна поділити й у філії. Комуністично-соціалістичні „демократи“ з великим захопленням оплескують ті слова. Але, оплескуючи їх, вони не мають на увазі загальну свободу слова, тільки свою власну свободу слова, яка дає їм повну волю поширювати свої ідеї. Коли ж іде про свободу слова для когось іншого, наприклад для священика Коглини з Дітройту, о-го, комуністично-соціалістичні „демократи“ відразу забувають про слова Вольтера і вже оплескують не Вольтера, тільки заряд радіової стації, що заборонила Коглинові виступати через радіо промови. Засада „свободи слова“ в тому другому випадку вже пішла в дубину.

ЛИЦЕМІРСТВО.

Здається, що найбільше обурює людей лицемірство, судження справ двома мірами. Здається, що чоловік знесе навіть дуже гостру критику, знесе дуже твердий закон, коли той закон з безоглядною точністю буде примірюваний до всіх інших людей. Зате чоловік буде гарячо протестувати й обурюватися навіть на відносно лагідні закони, коли ті закони не є примірювані до всіх з однаковою точністю.

Та засада діє всюди: в державі, нації, організації, товаристві, родині. Діти можуть шанувати і любити навіть дуже строгого батька, коли свою строгість батько примірює до всіх дітей однаково. Зате діти будуть бентежитися, а далі деморалізуються, коли батько потуралним оком дивиться на вибрики свого улюбленого сина, а картатиме за найменший проступок ту дитину, що не тішить його великою любов'ю. Моральна наука такого батька не тільки що не траплятиме до душі дітей, але викликуватиме в їх серці огірчення, бунт, а вкінці зневагу до батька.

І слушно. Бо коли батько своїх моральних засад не примінює до всіх дітей однаково, то він дає доказ, що мораль у нього має особистий підклад. А мораль, ми знаємо повинна стояти понад особами.

УКРАЇНЦІ І ЖИДИ.

Ми були свідками, як в останніх місяцях американська преса й американські визначні люди, до президента включно, ставали в обороні покривджених жидів у Німеччині. Нічого проти того не маємо. Навпаки, признаємо жидам повне право на самооборону. Ми тільки з деякою заздрістю читали в американській пресі, як то Альфред Смит, Герберт Гувер, Алфред Ландон, єпископи протестантських і католицьких церков, а також різні професори університетів та визначні бізнесмени, й то навіть такі, як Генрі Форд, ставали поспішно в обороні жидів і тяжко таврували поступовання німців. З заздрістю ми перечитували довжезні статті в усій американській пресі про ті німецькі погроми й з притаєним віддіхом слідили за тим, що робив Вашингтон за відкликання американського амбасадора з Берліну...

ПРО НАС ЗАБУЛИ.

Ми точно слідували за тим усім, а одночасно з огірченням стверджували, що про українські кривди, що були такі самі, коли не більші від жидівських, американська преса в Нью Йорку ні чирчик. А коли й задала десь у куточку, то й тоді в таких тонах, що мовляв, це може бути правда, а може й брехня.

А в той час, коли німецька вулична юрба вибивала вікна в жидівських крамницях і підпалювала жидівські синагоги, польська регулярна армія під проводом офіцерів, а також державна поліція під проводом комісарів, наїздили на українські села і не тільки нищили українські кооперативи, розбирали і палили українські церкви, але й зганяли українське безборонне населення на середину села і буками тяжко, до крові його побивали. Побивали не лиш чоловіків, але й жінок, старців, дітей.

СВІТ МОВЧАВ.

А світ про те мовчав. Американські газети, американські шляхотні серія, що поспішно ставали в обороні жидівських кривд, не згадували нічого про наші кривди. Так, немовби моральні засади діяли тільки в границях Німеччини, і лиш там обхоплювали й розрізняли, що добре, а що зле. Переступивши німецьку границю і станувши на польську територію, моральні засади перестали діяти. І що поляки не робили, це було поза всякою критикою, поза всяким осудом.

Зрозуміло, що це огірчує українців. Бо вони виразно бачать лицемірство цієї гри. Вони починають набирати переконання, що всякі високопарні клічі про гнет, насильство, і т. п. все це тільки інструмент, який можна повертати раз в один бік, раз у другий. Видно, лиш сила панує на світі. І коли хтось страчить частину цієї сили, то він починає репетувати на цілий світ, щоб ту силу відізняти назад. Але до тих, що під його ногами, що зазнають більше кривд, ніж він сам, ті вгорі не мають найменшої пощади.

Кожний обороняється власним зусиллям і не чекай пощади від того, що вгорі! Це, видно, основна засада нинішньої моралі.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Протест проти нападів „Русского Вестника“.

Підписані громадяни, виходячі з Карпатської України, вислали на адресу американського „Русского Вестника“ в Гомстед, Па., ось-такій протест-статійний лист:

„До Американського „Русского Вестника“, Гомстед, Па. „Дозволяємо собі відвернути Ваш безсоромний напад, яким Ви накиннули у своїй газеті з 6. грудня ц. р. на нашого карпатсько-українського премієра, о. А. Волошину, з ціллю понизити його честь. Поперше, Ви зневажили честь духовної особи, називаючи його „нещастним попом“, а подруге, зневажили українську національність, забуваючи, що ми, в Карпатській Україні, є частиною великого 45-мільйонного українського народу.“

„Тепер, коли наш напад на Закарпатті знаходиться в дуже важкому положенні і потребує найбільшої моральної і матеріальної допомоги, Ви, замість помагати йому, робите саме навпаки. Нині українці всього світу поспішають на поміч своїм братам на Закарпатті, а Ви, що ніби зголошуєте своє право до них, нічого не робите. А коли й робите, то тільки зло. Своєю пропагандою Ви унеможливуєте бра-

там на Закарпатті осягнути свою національну ціль, бо Ви своєю поділкою прямуєте до того, щоб їх підчинити під жорстоку владу поляків, або мадярів. Ви вихвалюєте таких людей, як Фенчик і Бродій, котрі запродали на службу мадярам і хотілиб і наш напад туди затягнути. Зате такі засуджені особи, як о. Волошин, що ціле життя боролися і борються за повну свободу для нашого народу, Ви очорнюєте.“

„Ми протестуємо проти Ваших нападів на нашого батька Закарпаття, о. А. Волошину. Хай живе Карпатська Україна, хай живе наш премієр о. А. Волошин!“

„Сембер, Яскулич, виходячі з Карпатської України“.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

URGE FREEDOM FOR UKRAINIANS.

More than 2,000 Chicagoans of Ukrainian descent attended a rally at Wicker Park hall yesterday and demanded independence for the 8,000,000 Ukrainians in Poland.

Luke Myshuha, principal speaker, said:

„Carpatho-Ukraine under Premier Augustine Voloshyn is the first independent Ukrainian state to be created since 45,000,000 Ukrainians were divided between Russia, Poland and Rumania after the World War.“

„Now Ukrainians, driven by oppression of free speech, religion and action, are uniting to demand the autonomy which was promised them, but never granted.“

(„Chicago American“, Monday, December 12, 1938)

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Дня 19 листопада ц. р. відбулася в громадині Івана й Єви Тарнавських завада з нагоди 25-літнього ювілею їх вінчання. На тій заваді Лев Герман сказав до присутніх пару слів і задав про Карпатську Україну та попросив про збірку на ту ціль. Присутні зложили \$18.50, з чого вислали через Об'єднання \$13.50 на Карпатську Україну, а \$5 на іншу ціль. Жертували: ювілянти Тарнавські \$5; Герман \$2; Ковальчук \$2; Родина Боршуків \$3; по \$1: Чикал, В. О. садчук, Л. Швайка, Юркевич, Череп, по 50 ц.: пані Зілевич і два безіменні. Гроші на Карпатську Україну вислали через Об'єднання.

КЛІВЛЕНД, О.

На Карпатську Україну.

Дня 13 листопада ц. р. пані А. Кобиланська і пані А. Бежик справили малу несподівану заваду пані М. Рурік. Другого дня пані Рурік запросила гостей до себе на „поправини“, на яких не забуто також і про Рідний Край. П. В. Кобиланський забрав слово і сказав про те, що діялось у Карпатській Україні, головний про спробі поляків і мадярів заколотити там спокій. Він попросив прийняти до збірки, якщо просять: пані Габриєльська, В. Кобиланський. Збірка принесла \$8, які переслали через Об'єднання на Карпатську Україну. Зложили по \$1: В. Кобиланський, К. Габриєльська, М. Рурік, С. Іванчук, Ф. Кедло, Н. Бежик; по 50 ц.: Н. Кот, Н. Габель, Н. Карпінка, М. Лукарчук.

К. Г.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. Річні збори Бр. св. О. Ніколая, від 106, відбулися неділю, 25. грудня, в 12. годині пополудні, в церкві св. Божий в церкві св. Іоанн. Присутні: члени і члениці, щоб усі, як один, явилися на ті збори, бо це є рідний мітинг, де буде багато справ обговорених для добра відділу на 1939 рік. Рішочку відбулися збори урядників на 1939 рік. Присутні довгоочікувані члени та бодай частину свого догугу вирішували, щоб великих сум догугу не переносили з року на рік. Присутні тих членів, що були сусупновані в листопаді, щоб прийшли на ті збори і вирішували троха свого догугу, то будуть прийняті наново без яких перешкод. Рівнож просимо не забути, що це кінчиться останній місяць для приєднання нових членів до У. Н. Союзу, де У. Н. Союз падає найбільш нагородно на приєднання нових членів. Та це маємо нагоду зробити до кінця цього місяця. Вислушайте своїх дітей, кривих, знайомих чи пригледіть. Стараймося в ті місяці вислати бодай 10 нових членів до У. Н. Союзу, а тим покамо свою любов до своєї української організації, У. Н. Союзу. — Н. Гуль, предс.; В. Єдинак, кас.; Г. Дашків, секр.

UKRAFILM
COOP. PRESENTS

A Musical Screenplay

Love—Hatred
—Jealousy
—Tragedy
—Christmas
Carols
—Harvest Songs
—Easter Songs

SENZACIJA
MARUSIA
BASED ON THE UKRAINIAN FOLK DRAMA
by M. STANISLAVSKY
SENZACIJA

НОВІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ

МАРУСЯ

„ОЙ, НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, НА ВЕЧЕРНИЦІ“

признано американськими фільмовими критиками
*** STARS, тобто її оцінили нарівні з найкращими
Голівудськими фільмами.

N. Y. DAILY NEWS пише: „exceptional pageantry and beautiful
choral arrangements make „Marusia“ an outstanding
production...“

N. Y. TIMES: „So much humor and pleasant singing & dancing...“

DAIL MIRROR: „Outstanding...doubly delightful...“
World-Telegram, Journal-American та інші ньюйорські
газети також дали гарну критику.

„МАРУСЯ“ БУДЕ ВИСВІТЛЮВАТИСЬ:

NEW YORK: продовжено ще на один тиждень: 15, 16,
17, 18, 19, 20 і 21. грудня 1938, в MIAMI
THEATRE, 6th AVE., between 46 and 47 St., від 11. год. рано
до 11. год. ввечір.

NEWARK, N. J.: 15, 16, 17, 18, 19, 20 і 21. грудня 1938,
у LITTLE THEATRE, BROAD ST. near Central
Ave., від 2. години пополудні до 11. ввечір.

PHILADELPHIA, PA.: тільки 3 дні: 20, 21 і 22 грудня 1938,
в CINEMA ART THEATRE, 6th & POPPLAR
STS., від 2. години пополудні до 11. год. ввечір.

BOSTON, MASS.: грудня 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, та
січня 1., в APOLLO THEATRE, 1050 WASH-
INGTON ST., від полудня до 11. год. ввечір.

ANSONIA, CONN.: один день, грудня 29, 1938, у TREMONT
THEATRE, MAIN ST.

Directed by
LEO BULGAKOV

Orchestra score Arranged and Conducted by
Prof. ROMAN PRYDATKEYVICH

Choral and Vocal Music Arranged and Directed by
Dr. ALEXANDER KOSHEVITZ

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкоршій кораблі на всі прогульки і то до всіх
країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — пас-
порти, Візи, перміти, афідекти, петіції, і тому наші пасажери не
мають клопотів в дорозі.

ДОЛЖИЙ посилання до всіх країв ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО
і виплачуємо на останній почті під повну гарантію. ПОМАГАЄМО
незаконним легалізуватися відповідно до нових законів.
ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до теле-
графічних обов'язкових законів в краї. Контракти, повноваження, акти
даровизни, довжні скрипти і всі інші документи.
Продаємо ДОМИ та річні бізнеси по дуже приступних цінах.
Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА
по сорісній пораді та ретельну обслугу.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ю і 2-ю Е) ЕВЕНУ А), NEW YORK, N. Y.

БЕЗПЕРЕЧНО ТАКІ

Наша репутація про посмертну обслу-
гу найкращої якості є загальною відома;
що наші услуги можна дістати за дуже
скромну суму — це вже менше знане.

Поправді, то наші ціни є незвичайно
помірковані; все такі, на які стати кождо
можливо, котра до нас навідується.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: 4-5989 Phone: 3-0540
Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

МОЛИТОВНИКИ

Виночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по сере-
дині. Милого формату. Для дітей) — \$.90

Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35

Почудий нас Боже (в чорній шкіряній оправі) — 1.35

Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35

Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем
по середині) — 1.70

„СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

 8

Ці слова цілком збентежили Джефа. Він побачив, що дикуни вже не такі дурні, як він собі їх уявляв. Тепер, зловлений на підступі і брехні, він у першій хвилі не знав, що говорити. А його мовчанка тільки потверджувала згодом дикунів. Повертаючись до вазнів, ватажок приказав: „Рухайте вперед!“ Ціла валка пішла вперед, в напрямку оселі зам-